

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120421462
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6120421462.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpenej advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: Q. N., nar. XX. K. XXXX, trvale bytom H., zastúpenej: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092, o 2.595,94 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 10. júna 2021, č. k. 1Csp/2/2021-97, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť jej sumu 2.595,94 eur s úrokom z omeškania (I.) a súčasne priznal žalovanej proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorej výške mal rozhodnúť po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (II.). Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 1 ods. 2 ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 101, § 103, § 565 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 497 ObZ (Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), § 92 ods. 8 ZoB (zákon č. 483/2011 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že práva predchodkyňa žalobkyne (Všeobecná úverová banka, a.s.) uzavrela so žalovanou dňa 13. januára 2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá suma 6.000 eur, ktorú sa zaviazala žalovaná splácať mesačnými splátkami riadne a včas. Súd prvej inštancie sa primárne zaoberal namietanou aktívnou vecnou legitimitáciou žalobkyne v konaní, odvíjajúcou sa od rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14. februára 2020 a žiadosti o postúpenie zo dňa 2. marca 2020, oznámené žalovanej listom zo 6. marca 2020. Predmetný úver bol postúpený Všeobecnou úverovou bankou, a.s. na žalobkyňu ako nebankový subjekt. Ustanovenie § 525 ods. 1 O. z. zakazuje postúpiť pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom je potrebné považovať práve za takýto druh pohľadávok, keďže s každou pohľadávkou sú spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. ZoB. Postúpením v tomto prípade sa mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB upravuje osobitné podmienky platného postúpenia pohľadávky, pričom ide o ustanovenie *lex specialis* vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa za účelom preukázania výzvy podľa ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB, predložila tretiu upomienku označenú ako pokus o zmier z 2. januára 2018, ktorou upozorňuje na omeškanie jednotlivých splátok k tomuto dátumu a na možnosť zosplatnenia, resp. odstúpenia od zmluvy o úvere. Žalobkyňa predložila aj výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 6. februára 2018 (iná výzva tvrdená ani predložená nebola). Uvedenú výzvu a tiež oznámenie o predčasnom zosplatnení úveru, súd prvej

inštancie vyhodnotil, že tieto nie sú výzvami v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB, keďže smerovali k vyvolaniu iných účinkov (k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, ktorým sa mení pôvodne dohodnutá splatnosť a celková výška dlhu). Medzi vyhlásením predčasnej splatnosti úveru bankou a postúpením pohľadávky uplynulo dvojročné obdobie, žalovaná mala vedomosť, že úver sa zosplatnil a jeho veriteľom je stále banka, a nemožno uvažovať o tom, že takýto úkon bol súčasne výzvou pred postúpením pohľadávky. Súd prvej inštancie na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB. Postúpenie je preto potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je neplatný podľa § 39 O. z. Vzhľadom na zamietnutie žaloby pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, súd prvej inštancie sa už nezaoberal dôvodnosťou samotného nároku. Napriek tomu konštatoval, že nárok by nebolo možné priznať z dôvodu premlčania. Právna predchodkyňa žalobkyne využila možnosť podľa článku IX. bod 1. Všeobecných obchodných podmienok Všeobecnej úverovej banky, a.s. pre poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám a za splnenia podmienok podľa § 53 ods. 9 O. z. úver predčasne zosplatnila ku dňu 6. februára 2018, ktorému predchádzala tretia upomienka z 2. januára 2018 (podľa ktorej bola žalovaná v omeškaní so sumou 417,95 eur). Žalovaná úver riadne splácala do septembra 2017. Splátku splatnú 20. septembra 2017 uhradila 27. októbra 2017. Následne sú evidované úhrady až od 1. augusta 2018. Z uvedeného je zrejmé, že k predčasnému zosplatneniu úveru došlo z dôvodu neuhradenia splátky splatnej 20. októbra 2017, s ktorou ku dňu tretej upomienky bola žalovaná v omeškaní viac ako tri mesiace. Premlčacia doba vo vzťahu k zostatku dlhu začína od splatnosti nesplatennej splátky, v preskúmanom prípade splatnej 20. októbra 2017, ktorá uplynula 20. októbra 2020, teda pred podaním žaloby (4. novembra 2020). Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Z dôvodu, že žalovaná bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, bola jej priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa, navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe. Odvolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci súdom prvej inštancie. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyňa v spore preukázala oznámením o postúpení pohľadávky. Predložila rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 14. februára 2020 spolu so žiadosťou o postúpenie a o prevod zo dňa 2. marca 2020, s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Keďže predmetom žaloby je zaplatenie bankovej pohľadávky, bola predložená aj výzva právnej predchodkyne žalobkyne zo dňa 2. januára 2018 a výzva na plnenie zo dňa 6. februára 2018, ktorými žalobkyňa preukazovala splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Právna predchodkyňa žalobkyne vyzvala žalovanú aj na zaplatenie predčasne splatnej pohľadávky z úveru, formou doporučeného poštovej zásielky, ktorá skutočnosť bola preukázaná predloženým podacím hárkom. Každý právny úkon sa vykladá podľa svojho obsahu. Banka má právo postúpiť pohľadávku za podmienky, že klient bol písomne vyzvaný na zaplatenie čo i len časti peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní a ak jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 6. februára 2018 bola vyzvaná žalovaná na zaplatenie dlžnej pohľadávky z úveru, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu. Napriek písomným výzvam dlh nezaplatila a do omeškania s jeho zaplatením sa dostala v trvaní viac ako 90 kalendárnych dní. Boli preto splnené predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky, teda došlo k preukázaniu aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v danom spore. Žalobkyňa namietala aj právny záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k premlčaniu pohľadávky. Ak sa žalovaná dostala do omeškania so splátkou zročnou 20. októbra 2017, na ktorej zaplatenie bola vyzvaná v tretej upomienke právnej predchodkyne žalobkyne, právna predchodkyňa nemohla pristúpiť k zosplatneniu a uplatniť právo súvisiace s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr ako po troch mesiacoch od uvedenej splátky. Z toho vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ uplatniť najskôr dňom nasledujúcim po 20. januári 2018, kedy uplynuli tri mesiace od omeškania splátky, pre nezaplatenie ktorej pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti, a od toho dňa začala plynúť všeobecná premlčacia trojročná doba. Je neprijateľné a v rozpore so zákonom, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t. j. aj pre splátky, ktoré ešte nie sú splatné, pričom splátky predpísané pred zosplatnením sú posudzované v režime premlčania každej splátky osobitne. Bez ohľadu na spotrebiteľský charakter sporu, nebolo možné použiť výkladové pravidlo v prospech spotrebiteľa, ako to nesprávne uviedol súd prvej inštancie v odseku 29. odôvodnenia napadnutého rozsudku, keďže sa nejedná o výklad zmluvného ustanovenia, ale ustanovenie zákona, ktoré platí pre obidve strany sporu. Žalobkyňa podporne poukázala na rozhodnutie

Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/153/2019, v ktorom zhodne s právnym názorom vyjadreným v zjednocujúcom stanovisku Občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Košiciach bol prezentovaný názor, že premlčacia doba predčasne zosplatneného dlhu (§ 565 O. z.) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ustanovenie § 53 ods. 9 O. z. až uplynutím troch mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu. Premlčacia doba zosplatneného dlhu preto začala plynúť v danom prípade od 21. januára 2018 a žaloba bola podaná na súd prvej inštancie v trojročnej premlčacej dobe. Pokiaľ by premlčacia doba aj začala plynúť odo dňa nasledujúceho od splatnosti prvej nezaplatenej splátky (splatnej 20. októbra 2017), ani v takom prípade by nárok premlčaný nebol. Dôvodom je neplynutie lehôt upravených zákonom č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý súd prvej inštancie opomenul aplikovať a v zmysle, ktorého lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo zániku práva, v čase od účinnosti tohto zákona 25. marca 2020 do 30. apríla 2020, neplynú. Prihliadajúc na neplynutie lehôt v trvaní 36 dní, žaloba podaná na súd prvej inštancie dňa 4. novembra 2020 bola podaná pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správy potvrdiť. Poukázala na publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 1Cdo/147/2017 (Zbierka stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR vo veciach občiansko-právnych č. 8/2008 bod 60), v ktorom bolo konštatované, že pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB sa vyžaduje pri postúpení pohľadávky, aby podmienky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB boli splnené ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/01 bolo už prekonané. Podľa názoru žalovanej za výzvu podľa § 92 ods. 8 ZoB nemožno považovať výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti, ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, keďže neobsahujú upozornenie na postup v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, čo potvrdzuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1Co/301/2019. Žalobkyňa tak nepreukázala, že jej právna predchodkyňa postupovala v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, pretože nepredložila takúto výzvu, v dôsledku čoho nepreukázala svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Vo vzťahu k premlčaniu k dlhu žalovaná poukázala na ust. § 103 O. z., rešpektujúc ust. § 53 ods. 9 a § 565 O. z. Právna predchodkyňa listom z 2. januára 2018 (tretia upomienka - pokus o zmier), ktorý je potrebné považovať za výzvu v zmysle § 53 ods. 9 O. z., upozornila žalovanú, že je v omeškaní so splátkou zročnou 20. októbra 2017 viac ako tri mesiace a ak nedôjde k úhrade, pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Následne listom zo dňa 6. februára 2018, označeným ako výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, bolo pristúpené k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pre omeškanie žalovanej so splátkou zročnou 20. októbra 2017. Preto s poukazom na ust. § 103 O. z. premlčacia doba začala plynúť 20. októbra 2017 a uplynula 20. októbra 2020. Keďže žaloba bola doručená na súd prvej inštancie až 4. novembra 2020, uplatňovaný nárok žalobkyne je premlčaný. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11CoCsp/16/2021. Ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 O. z. mali by sa vykladať v tom zmysle, že najbližšou nasledujúcou splátkou je splátka, ktorá nasleduje po uplynutí troch mesiacov od omeškania dlžníka, na základe ktorého mohol veriteľ využiť právo na zosplatnenie dlhu. Ustanovenie § 103 O. z. je kogentné, teda nie je možné sa od neho odkloniť. Predstavuje lex specialis voči § 101 O. z., v dôsledku čoho premlčacia doba nezačína plynúť od okamihu kedy sa záväzok stal splatným, ani od okamihu využitia práva podľa § 565 O. z., ale od okamihu splatnosti tej splátky, kvôli ktorej k zosplatneniu došlo. V prípade spotrebiteľských zmlúv ust. § 103 O. z. neobsahuje výnimku, podľa ktorej by veriteľ uplatňujúc si právo podľa § 565 O. z., mohol tak urobiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z výpisu z úverového účtu, ktorá skutočnosť ani nebola sporná, právna predchodkyňa žalobkyne pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pre omeškanie žalovanej so splátkou zročnou 20. októbra 2017, a preto podľa § 103 O. z. premlčacia doba začala plynúť 20. októbra 2017. Podľa odôvodnenia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/13/2019 ustanovenie § 565 O. z. o strate výhody splátok je modifikované vo vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy tak, že veriteľ je v prípade nesplnenia niektorej splátky oprávnený požadovať od dlžníka zaplatenie celého zvyšku pohľadávky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené), najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako pätnásť dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 O. z.). Premlčacia doba nezačína plynúť od dátumu kedy bol úver zosplatnený, ale od splatnosti splátky, pre ktorú bol úver zosplatnený. Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/44/2018 a 23CoCsp/24/2020, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 9Co/214/2019.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že sú dané dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

5. V posudzovanej veci súd prvej inštancie kvalifikoval listinu označenú ako tretia upomienka - pokus o zmier z 2. januára 2018 a výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 6. februára 2018 (iné výzvy predložené, ani tvrdené neboli) ako výzvy, ktoré nesmerovali k vyvolaniu účinkov v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, ale k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a ktorými sa mení len pôvodne dohodnutá splatnosť úveru a celková výška dlhu žalovanej (medzi vyhlásením predčasnej splatnosti úveru a postúpením pohľadávky uplynulo dvojročné obdobie, pričom žalovaná mala vedomosť, že úver sa zosplatnil a jeho veriteľom je stále banka).

6. Podľa § 92 ods. 8 ZoB ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; tým nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.

7. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách mal zákonodarca úpravou ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval.

8. V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bod 60 bol daný výklad osobitných zákonom stanovených podmienok pre platné postúpenie pohľadávky banky, ak ide o spotrebiteľský spor (pohľadávku banky zo spotrebiteľského úveru), a to preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkovu nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Uvedené kumulatívne podmienky musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky na tretiu (nebankovú) osobu, keďže zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky, musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

9. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie vyššie uvedené zákonom stanovené predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky, resp. jej časti neskúmal (ods. 26), poukazujúc len na časový aspekt uplynutia doby a primárny účel výzvy (vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru). V dôsledku toho jeho záver o nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v danom spore postrádal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať (naplnenie zákonom stanovených predpokladov bankovej cesie podľa § 92 ods. 8 ZoB).

10. Postúpenie pohľadávky banky právna úprava výslovne viaže na záväzky, s ktorými je klient banky v omeškaní, ktoré nastáva po splatnosti dlhu. Preto východiskovým predpokladom postúpenia je splatnosť pohľadávky banky voči klientovi. Banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku, resp. jeho časti, s ktorou je klient v omeškaní, inak by boli postupované tzv. „živé“ úvery na nebankové subjekty, hoci poskytovanie a správa bankového úveru podlieha osobitnej úprave ZoB.

11. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB pritom reguluje aj len časti pohľadávky banky. Vyhodnotenie predložených výziev na plnenie nutne predpokladá posúdenie splatnosti pohľadávky banky, a to vo vzťahu k jednotlivým častiam peňažného záväzku žalovanej voči banke (z odôvodnenia napadnutého

rozhodnutia nie je zrejmé, ktorým dňom nastala splatnosť jednotlivých častí bankovej pohľadávky, vrátane posúdenia platnosti predčasného ukončenia zmluvy s následkom straty výhody splátok, v súlade s právnymi predpismi).

12. Dohodu o strate výhody splátok podľa § 565 O. z. je pritom nutné odlišovať od dohody, ktorou bolo dohodnuté, že nezaplatením jednej zo splátok nastáva splatnosť celého dlhu (porov. rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo 2658/2008). Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (odsek 28.) uviedol, že právna predchodkyňa žalobkyne úver predčasne zosplatnila ku dňu 6. februára 2018, výzvou datovanou rovnakým dňom (k splatnosti celej pohľadávky podľa § 565 O. z. pritom dochádza až doručením žiadosti na zaplatenie celej pohľadávky). Nebolo preto zrejmé, či ide o dohodu o strate výhody splátok alebo inú dohodu, na základe ktorej malo dôjsť k jednostrannému určeniu splatnosti celého dlhu veriteľom, príp. inú dohodu. Zmluvná podmienka, v ktorej si dodávateľ dojednal pre prípad oneskorenia s platením (nesplácanie pohľadávky riadne a včas) právo na zosplatnenie celého dlhu, by mala zachovávať rovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, prihliadajúc aj na právnu úpravu v ustanovení § 53 ods. 9 O.z. (ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva), teda nepostačuje akékoľvek omeškanie spotrebiteľa s úhradou záväzku. Podľa § 54 ods. 1 O. z. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

13. Bez uvedenej súdnej kontroly zmluvného dojednania týkajúceho sa splatnosti dlhu, nemohlo potom obstať ani konštatovanie súdu prvej inštancie o premlčaní dlhu (ods. 28). Chýbal tak argumentačný základ ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

14. V súvislosti s posudzovaním plynutia premlčacej doby je potrebné prihliadať aj na mimoriadne opatrenia prijaté vzhľadom na šírenie nebezpečnej nákazlivej choroby, medzi ktoré patria aj ustanovenia zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID - 19 a v justícii, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, o neplynutí lehôt ustanovených právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo zániku práva.

15. Zákon (§ 220 CSP) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním obsahových náležitostí. Ide o návod čo má odôvodnenie rozsudku obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany účastníkov konania, ako i vyššieho súdu, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti.

16. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

17. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

18. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v odvolacom konaní, ktoré nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie.

19. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, posúdiť aktívnu vecnú legitimitáciu žalobkyne z hľadiska platnosti právneho úkonu postúpenia bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, na základe vykonaného dokazovania, podľa zákonom stanovených podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB (v prípade ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 veta prvá ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom o bankách, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 O. z. zakázané). Pri posudzovaní osobitných zákonom stanovených podmienok postúpenia bankovej pohľadávky, a to aj len časti pohľadávky banky, na tretiu osobu, bude potrebné prihliadať na ustálenú súdnu prax, a to rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24. apríla 2018 (publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bod 60).

20. Aj pri posudzovaní námietky premlčania vznesenej žalovanou bude potrebné sa zaoberať splatnosťou bankovej pohľadávky, jej jednotlivých častí, vyhodnotením zosplatnenia zostatku úveru na základe zmluvného dojednaní (s rozlíšením dohody o strate výhody splátok podľa § 565 O. z. a inej dohody), ako aj súladu zmluvného dojednaní s ustanoveniami zákona (§ 54 ods. 1 O. z.). V prípade skúmania plynutia premlčacej doby bude potrebné zohľadniť aj legislatívne opatrenia, prijaté vzhľadom na šírenie nebezpečnej nakažlivej choroby a plynutie lehôt v súkromno-právnych vzťahoch.

21. Svoj právny záver súd prvej inštancie odôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, poskytnú odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

22. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

23. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

24. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.